

Oponentský posudek bakalářské práce

Lesslová, Nikola: *Folklorní soubory ve Strážnici kdysi a dnes*. Katedra sociálních věd, FF UPa, Pardubice 2017, 41 stran a krátký film.

Vedoucí bakalářské práce: PhDr. Tomáš Boukal, Ph.D.

Předložená bakalářská práce se zabývá folklorními soubory a pojetím folkloru ve Strážnici. Cílem práce bylo zodpovědět na následující výzkumné otázky: *Jakou roli hraje folklorní soubor v utváření lokální identity? Jak členství v souboru vnímá starší a mladší generace?* (str. 11-12)

Autorka práce prováděla výzkum ve Strážnici, kde bydlí. Sama není členkou žádného folklorního festivalu, ale mnoho jejích blízkých příbuzných a přátel členy je. Výzkum probíhal formou zúčastněného pozorování a strukturovaných rozhovorů. V textu autorka detailně popisuje odlišné přístupy respondentů na její dotazy v závislosti na věku a také roli kamery a natáčení na jejich reakce. Z hlediska teoretického přistupuje v práci skrze pojetí lokální identity, tu však teoreticky detailněji nerozpracovává.

Úvodní část textu se týká vymezení Slovácka, následuje popis města Strážnice a jejích folklorních souborů, Mezinárodního folklorního festivalu Strážnice, definice folkloru a zhodnocení jednotlivých otázek položených respondentům.

V závěru Nikola Lesslová konstatuje, že členství ve folklorním souboru je rysem kolektivní i individuální identity a že k úpadku o zájem o folklor ve Strážnici nedochází.

Práce přehledně charakterizuje důvody jedinců pro členství v jednom ze tří existujících strážnických folklorních souborů – Danaj, Žerořín a Demižón, odlišnou dobu jejich vzniku a náznak odlišností koncepce. Autorka se však mnohdy zastavila tam, kde by bylo právě vhodné v odhalování pokračovat. Autorka tam však obvykle skončí otázkou či konstatováním. Jedním z těchto témat je vztah křesťanství (či praktikování křesťanské víry) a podmínky účasti v souboru. Jak autorka uvádí, u mnoha místních včetně ní kolovala představa podmíněnosti vstupu do souboru právě nutností křesťanského vyznání přijímaného člena. Ta se však zcela vyvrátila. Pokud by šla hlouběji do studia minulosti formování folklorních souborů v komunistickém období, mohla by dojít i k závěru, že právě toto spojení mohlo být spíše nežádoucí. Je škoda, že v práci ani ve filmu Nikola Lesslová nereflektuje velmi známý film Karla Vachka – *Moravská Hellas* (1963), který se právě folklorem a folklorizmem

Strážnice a festivalu velmi provokativně zabývá. Z něj by se mohla více dozvědět o cílené politice utváření „lidové kultury“ komunistickým režimem.

Některé obraty zejména ve vztahu k průběhu výzkumu by bylo vhodné objasnit. Například proč autorka *očekávala kvůli přítomnosti fotoaparátu nevraživost a nenávislné pohledy* (str. 10), proč *ani nepotřebovala slyšet od respondentů odpověď na to, jaké jsou uvnitř souboru vztahy* (str. 31) – vždyť právě to, co pozorujeme, a jak o tom lidé mluví, je zájmem antropologie - proč *u jednoho z respondentů starší generace nemohla položit pár otázek, protože v jeho případě by to bylo nelogické* (str. 12)? Proč v textu zmiňuje, že *informátoři sdělili, že v repertoáru zahrnují i české a slovenské tance, ale rozhodla se popsat pouze strážnické tance?* Proč *byla zklamána, že na sebe respondenti z různých souborů neházeli špínu* (str. 30)? Co znamená *v poslední době* (str. 2)? Spojení *vládne zde přátelská diktatura* (str. 25) zní poněkud specificky. Nevím, zda autorka nezaměnila Národopisnou výstavu československou z roku 1895 za Národní výstavu československou (str. 23).

Text v kombinaci s filmem nabízí zajímavý pohled na současnou podobu folkloru a folklorizmu ve Strážnici. V další filmové činnosti bych autorce doporučila zamýšlet se nad pozadím v kontextu světla, dále nad umístěním kamery a postavení své osoby vůči dotazovanému.

V textu se objevuje řada chyb v interpunkci, shodě podmětu s přísudkem, překlepů, slovních spojení, které měly být odstraněny, a mírné stylistické nedostatky. V seznamu literatury se vyskytuje dvakrát tentýž odkaz na Petruciovou.

Předložená bakalářská práce splňuje požadavky kladené na absolventskou práci bakalářského studia oboru sociální antropologie. Na základě výše uvedeného proto navrhuji hodnocení práce velmi dobře.

Dne 9. 8. 2017

PhDr. Livia Šavelková, Ph.D.